کلمه

مشهد؛ میزبان رویداد انتقال تجربه نخبگان ادبی کشور

رویداد گفت‌وگوهای انتقال تجربه در حوزه ادبیات با حضور هشت چهره ادبی برجسته کشور، ۶ و ۷ تیر ۱۳۹۸ در مشهد برگزار می‌شود.

به گزارش جام‌جم، همایش گفت‌وگوهای انتقال تجربه (EST) و رویداد کتاب‌های گویا (Talking Books) در حوزه ادبیات با حضور شخصیت‌های شناخته‌شده در حوزه فرهنگ و ادبیات از جمله هوشنگ مرادی کرمانی، محمدعلی بهمنی، مهدی فیروزان، شکوه قاسم‌نیا، محمد شمس لنگرودی، پیمان خاکسار، رستاک حلاج، نرگس آبیار و مسعود فراستی برگزار می‌شود. برگزاری این رویداد در دو بخش مجزا خواهد بود؛ بخش اول آن، سخنرانی و انتقال تجربیات است که تحت عنوان گفت‌وگوهای انتقال تجربه و بخش دوم آن تحت عنوان کتاب‌های گویا (T-Books) برگزار می‌شود. در این شیوه از رویداد که برای اولین بار در ایران برگزار می‌شود، علاقه‌مندان در برابر مهمان برنامه قرار گرفته و سؤالات خود را از او می‌پرسند.

رویداد گفت‌وگوهای انتقال تجربه در حوزه ادبیات، پنجشنبه ۶ تیر ساعت ۱۶ در تالار شهر مشهد و جمعه ۷ تیر ساعت ۱۰ تا ۱۳ و ۱۶ تا ۲۰ در سالن همایش‌های شهر کتاب در چهارراه ابوطالب، برگزار می‌شود. براساس اطلاعات برگزارکنندگان این سلسله برنامه‌ها، علاقه‌مندان برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند به نشانی اینترنتی www.estevents.ir مراجعه کنند.

دنگ

کیارس با «تنهایی» آمد

کیوان کیارس را به‌عنوان آهنگساز و نوازنده گیتار بسیاری از گروه‌های موسیقی می‌شناختیم و حالا او اولین اثر رسمی و مستقل خود را با نام «تنهایی» منتشر کرده است. این آلبوم شامل ۱۲ قطعه بی‌کلام است.

آن‌طور که هنرآنلاین نوشته، کیارس تنهایی را با نگاهی به موسیقی جیپسی جز ساخته است. ساخت ملودی و ریتم و نوازندگی گیتار به‌عهده خود او بوده و در برخی قطعات، بردیا کیارس با نوازندگی ویولن او را همراهی کرده است. این آلبوم را مؤسسه فرهنگی و هنری آوای حنانه منتشر کرده است. علاقه‌مندان می‌توانند نسخه فیزیکی و اصلی «تنهایی» را از مراکز معتبر فروش در بازار موسیقی تهیه کنند.

صحنه

«تنها راه ممکن» شبنم قلی‌خانی

شبنم قلی‌خانی را لابد شما هم بیشتر به بازی در تلویزیون و سینما می‌شناسید اما او حالا آرام‌آرام جای خود را بین تئاتری‌ها هم باز می‌کند، آن هم با کارگردانی. حالا خبر رسیده که نمایش «تنها راه ممکن» به نویسندگی محمد یعقوبی و کارگردانی شبنم قلی‌خانی از ساعت ۲۱ روز چهارشنبه پنجم تیرماه در تماشاخانه شانو روی صحنه می‌رود. پس از چند تجربه کارگردانی در دهه ۸۰، تنها راه ممکن دومین تجربه کارگردانی شبنم قلی‌خانی به همراه هنرجویان و شاگردانش در عرصه بازیگری است؛ او پیش از این نمایش «شایعه بی‌اساس» را دی ماه سال گذشته به همراه هنرجویان دوره قبل خود در تماشاخانه مهرگان روی صحنه برد.

آن‌طور که مشاور رسانه‌ای تازه‌ترین نمایش قلی‌خانی به جام‌جم خبر داده، در این اثر نمایشی آرام احمدی‌نیا، مهدی افشاری، محمد بختیاری، سعید بینا، نگین پزشکی، فاطمه پریدار، کیانا تاجیک، الهه جامی، محمد حاجی‌محمدی، پارسا خسروی، امیرحسین رحمانی، فردین رحمان‌پور، سعید رهنورد، علیرضا رئیسی، ماکان سیگارچی، ندا سهرابیان، گلناز شیرانی، زهرا عبداللهی، دینا غلامی، امیر فرمانی، امیرحسین مرادی، کامیار مهدیزاده، نگار مهری، محسن مولایی و محمدرضا نیکزاد به ایفای نقش می‌پردازند. اگر می‌خواهید شما هم یکی از تماشاگران این نمایش باشید، می‌توانید برای تهیه بلیت به سایت تیوال یا گیشه تماشاخانه شانو مراجعه کنید.

ظریف: خوشحالم با هنر کار خیریه کردیم

وزیر خارجه ایران به هنردوستی معروف است و حالا هم که با خبرگزاری ایلنا حرف می‌زده، گفته از کمك به هنر ایرانی استقبال می‌کند. محمدجواد ظریف گفته: این امکان که به وسیله هنر بتوانیم آگاهی را افزایش دهیم خیلی خوب و نیکوست. در این راستا وزارت خارجه درصدد برگزاری نمایشگاه خیریه‌ای برآمد که عکس‌های به نمایش گذاشته شده در آن توسط کارکنان وزارت خارجه گرفته شده‌اند و به نفع سیل‌زدگان به فروش می‌رسند. خوشحالم که من هم قسمتی از این کار خیر باشم.

توجه جورج کلونی به یك داستان آخرالزمانی

جورج کلونی، بازیگر قرار است اقتباسی سینمایی از رمان «صبح بخیر، نیمه شب» نوشته لیلی بروکس دالتون را برای شرکت نتفلیکس کارگردانی و یکی از نقش‌های اصلی آن را ایفا کند. آن‌طور که ایسنا این خبر و رایتی را ترجمه کرده، این رمان آخرالزمانی به عنوان یکی از بهترین کتاب‌های سال ۲۰۱۷ شناخته شده و با فیلمنامه‌ای از مارك ال. اسمیت ساخته خواهد شد.

بررسی کرده‌ایم که طی ۵ سال اخیر چه تعداد کتاب برای کودکان و نوجوانان **تالیف** شده و چه تعداد **ترجمه** منتشر شده است. نتیجه این بررسی و دستاوردهای ما را در این باره بخوانید

بازار کتاب‌های کودك و نوجوان به سمت آثار ترجمه می‌رود و تالیف کتاب از سال گذشته روند نزولی در پیش گرفته است

زنگ هشدار برای بچه‌های کتابخوان

ادامه از صفحه ۹

آمارها چه می‌گویند؟

براساس آمار منتشر شده از سوی خانه کتاب، کتاب‌های تالیفی که ناشران تهرانی در سال ۹۴ برای گروه سنی کودك و نوجوان منتشر کرده‌اند تقریبا ۲۰۰۰ عنوان بیشتر از کتاب‌های ترجمه بوده است. این آمار سال ۹۵ همچنان طبیعی و منطقی به نظر می‌رسد و فاصله کتاب‌های تالیفی و ترجمه بیشتر از ۱۵۰۰ عنوان است. از سال ۹۶ این فاصله کم شده و تعداد کتاب‌های تالیفی و ترجمه تقریبا به یك اندازه هستند. از اینجا، روند نزولی کتاب‌های تالیفی برای کودکان کلید می‌خورد و سال ۹۷ کتاب‌های ترجمه، بخش اعظمی از نشر کودك و نوجوان را به خود اختصاص می‌دهند.

جالب اینجاست که روند نزولی کاهش کتاب‌های تالیفی به قدری سرعت گرفته که در همین چند ماهی که از سال جاری گذشته، تعداد کتاب‌های ترجمه، بیشتر از ۱/۵ برابر کتاب‌های تالیفی بوده است. جزئیات این آمارها را به‌صورت ستونی در پایین صفحه ببینید و مقایسه کنید.

تبعات افزایش کتاب‌های ترجمه

به طور طبیعی اولین مساله‌ای که در پیشی‌گرفتن آمار کتاب‌های ترجمه بر کتاب‌های تالیفی به ذهن می‌رسد، مباحث فرهنگی است و کم‌رمقی و کم‌رونقی ادبیات بومی است اما این همه ماجرا نیست.

این میزان توجه به کتاب‌های ترجمه و این‌چنین که تولیدات خارجی دارند بازار ادبیات کودك و نوجوان را تسخیر می‌کنند، حتما باید منتظر تبعات اقتصادی آن بود. شاید به مرور شاهد مرگ خاموش برخی مشاغل مرتبط با تولید کتاب بود از جمله طراحی و تصویرگری کتاب‌های کودك و نوجوان.

بدون تردید کاهش تولید کتاب تالیفی به یاس و سرخوردگی نویسندگان این حوزه ختم می‌شود، استعدادهای بالقوه شکوفا نمی‌شوند و نویسندگی بیش از گذشته به یك حرفه نامطمئن بدل خواهد شد. این نابسامانی در بازار نشر به قدری سهم تولیدات داخلی را کاهش می‌دهد که شاید پیوستن به قانون حق مؤلف هم به یك آرزو یا رویای دست‌نیافتنی بدل شود.

زنگ‌ها برای چه کسی به صدا در می‌آید؟

اتفاقی که امروز در حوزه کتاب‌های کودك و نوجوان شاهدیم، پیشتر در حوزه‌های دیگری رخ داده و به نابودی تولید داخلی منجر شده است.

اگر قرار باشد ادبیات کودك و نوجوان به سرنوشت دیگر حوزه‌ها از جمله آشفته بازار ادبیات داستانی بزرگسال بدل نشود، نیازمند ضوابط حساب شده هستیم.

شاید همین حالا هم برای برنامه‌ریزی برای مدیریت و ساماندهی نشر کودك و نوجوان و حفظ تعادل و توازن در این بازار دیر شده باشد؛ هنوز از سال‌هایی که ادبیات تالیفی و تولید کتاب ایرانی ارج و قرب داشته خیلی دور نشده‌ایم!

چرا آمار کتاب‌های ترجمه رشد کرده است؟

کتاب‌های ترجمه سهم بیشتری از بازار کتاب‌های کودك و نوجوان ایران را به خود اختصاص می‌دهند، چون تولید کتاب تالیفی برای ناشران به صرفه نیست. در ادامه حاصل گپ و گفت با چند ناشر درباره دلایل توجه به کتاب‌های ترجمه را بخوانید:

نبود کپی‌رایت

در نبود قانون کپی‌رایت، ناشر ایرانی مجبور نیست حق تالیف بپردازد؛ صرفا دستمزد مترجم می‌ماند که معمولا می‌توان با یك تازه‌کار پرانرژی و کم‌توقع همکاری کرد و دستمزد کمتری پرداخت کرد. در مواردی دیده شده ناشر کتابی که ناشر دیگری منتشر کرده و با استقبال مواجه شده را با کمی تغییر دوباره منتشر می‌کند و سود تضمین‌شده به دست می‌آورد.

حذف طراح جلد

جلد، یکی از بخش‌های مهم گرافیك یك کتاب است که باید بسیار حساب شده صورت بگیرد تا کتاب در جذب مخاطب موثر عمل کند. در بیشتر کتاب‌های ترجمه این اتفاق قبلا رخ داده و فقط کافی است نوشته‌های فارسی جای نوشته‌های خارجی را روی جلد بگیرد. یك نفر آشنا به نرم‌افزار فتوشاپ به‌سادگی و با هزینه‌ای محدود این کار را برای ناشران انجام می‌دهد و نیازی به پرداخت هزینه طراح نیست.

حذف تصویرگر

ناشر می‌تواند به جای پرداخت دستمزد به تصویرگر یا گرافیست، کتاب خارجی را روی دستگاه اسکن قرار دهد و تك تك صفحات آن را برای کتاب ترجمه شده بازیابی کند. در واقع کتاب‌های ترجمه این فرصت را فراهم می‌کنند که با پرداخت دستمزد اندکی برای ویرایش عکس‌ها، کتابی با گرافیك و تصاویر زیبا برای مخاطبان فارسی‌زبان آماده شود.

سریالی‌های تضمین‌شده

نویسندگان ایرانی معمولا داستان‌های تك‌قسمتی می‌نویسند، در حالی که در میان آثار خارجی می‌توان انواع مجموعه‌داستان‌ها را پیدا کرد. مجموعه‌ها این حسن را دارند که وقتی بچه‌ها جلد اول یا دوم را بخرند، فروش جلدهای بعدی تضمین می‌شود چون حتما سراغ جلدهای بعدی را خواهند گرفت.

تنوع بصری ارزان

کتاب‌های گروه کودك و خردسال معمولا از تنوع بصری برخوردارند ولی تصویرگران ایرانی ترجیح می‌دهند به صورت رنگی کار کنند و این هزینه چاپ را افزایش می‌دهد. استفاده از تصویرگری‌های سیاه و سفید در کشور ما خیلی مرسوم نشده در حالی که کتاب‌های خارجی معمولا از تصاویر خطی و سیاه و سفید برخوردار هستند و هزینه چاپ‌شان زیاد نیست. گاهی هم ناشر می‌تواند بدون دردسر یا بحث و مجادله با تصویرگر، تصاویر رنگی کتاب‌های خارجی را به تصاویر سیاه و سفید یا تك‌رنگ بدل کند و هزینه چاپ را کاهش دهد.

سود تضمین‌شده

طبیعی است ناشر به جای این‌که نگران فروش و استقبال از یك کتاب تالیفی باشد، سراغ کتاب‌های خارجی برود که از فروش قابل توجهی در جهان برخوردار بوده و قبلا امتحان‌شان را در سایر کشورها پس داده‌اند.

خیال آسوده

در پروسه انتشار کتاب‌های تالیفی زمان زیادی صرف گفت‌وگو و تبادل نظر، گاهی مجادله با نویسنده، طراح و تصویرگر می‌شود اما در مورد کتاب‌های ترجمه ناشر دستش باز است که با خیال آسوده هر کاری که می‌خواهد و هر کتابی که برایش جذاب است ترجمه و منتشر کند.

چندعنوان ترجمه؟ چند عنوان تالیف؟

این نمودارها براساس بازار نشر استان تهران طراحی شده و روند تغییر توازن بین کتاب‌های تالیفی و کتاب‌های ترجمه را نشان می‌دهد.
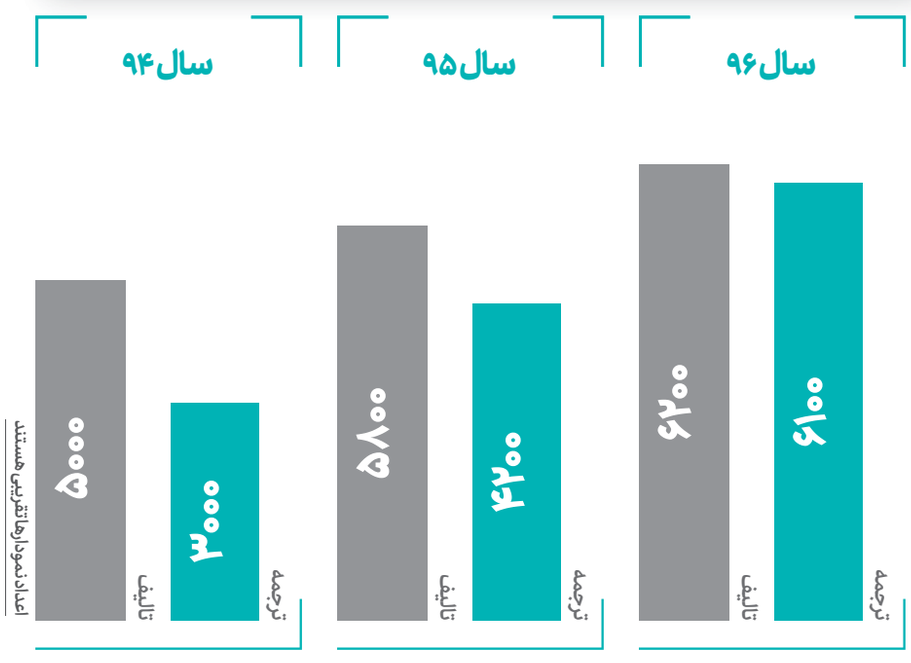
هنوز در شهرستان‌ها اوضاع نشر کتاب‌های کودک و نوجوان به نفع آثار تالیفی است اما سهم نشر در شهرستان‌ها محدود است و نیز ممکن است این الگوی نزولی به شهرهای دیگر کشور نیز راه پیدا کند